

ปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE SUCCESS OF SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION

¹พันเอก กรกต พรหมประโคน COL. Goragot Promprakon,

²สุรัตน์ ไชยชมภู Surath Chaichompoo, ³ไพรัตน์ วงษ์นาม Pairatana Wongnam,

⁴ประยูร อิ่มสวาสดี Prayoon Imsawasdi

^{1,2,3,4}มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University, Thailand

E-mail: promprakon@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา และสร้างโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูลคือครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 480 คน มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 สภาพความคิดเห็นด้านภาวะผู้นำ ตอนที่ 2 สภาพความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมองค์กร ตอนที่ 3 สภาพความคิดเห็นด้านความผูกพันต่อองค์กร และตอนที่ 4 สภาพความคิดเห็นด้านผลสำเร็จในการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงที่ใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันเพื่อตรวจสอบความตรงของรูปแบบการวัดตัวแปรแฝง และตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรม SPSS และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์กร รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ทำให้เกิดประสิทธิผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาผ่านวัฒนธรรมองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผ่านความผูกพันต่อองค์กรโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาผ่านความผูกพันต่อองค์กรโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ปัจจัยเชิงสาเหตุ, การบริหาร, โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

This research article objective is to study administrative factors affecting the success of secondary schools and create linear relationship model of administrative factors affecting the success of secondary schools. The contributor is teacher in secondary school under the Office of the Basic Education Commission, amount 480 persons. The tools used in the research were questionnaires developed by the researcher divided into 4 parts, which are part 1, leadership opinions, part 2 Status of opinions about organizational culture, part 3: Status of opinions about organizational commitment and part 4: state of opinions regarding administrative achievement of secondary schools. Analyze basic data of observable variables consisting of average, standard deviation, skewness, kurtosis. Analyze the correlation coefficient between latent variables used in the study. Confirmatory factor analysis to verify the validity of the latent variable measurement model and check the consistency of the hypothesis model with the empirical data By using SPSS program and assess the suitability of the model. The results of the data analysis showed that administrative factors affecting the success of secondary schools under the Office of the Basic Education Commission, there are 3 factors which are leadership factors organizational culture factors and organizational commitment factors. A model of causal relationships that are effective in the achievement of secondary school under the Office of the Basic Education Commission There are 3 factors which directly influence the success of secondary schools, namely leadership organizational culture factors and organizational commitment factors without statistical significance. Factors that indirectly influence the success of secondary schools are 2 factors which are leadership indirectly influenced the achievement of secondary schools through organizational culture with statistical significance at the level of .05 through commitment to the organization without statistic significance and organizational culture indirectly influenced the achievement of secondary schools through organizational commitment without statistically significant.

Keywords: Causal Factors, Administrative, Secondary School

บทนำ

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงาน เพื่อยกระดับคุณภาพ ประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร ซึ่งเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้เน้นการปฏิรูปการศึกษาทั้งโครงสร้าง ระบบการบริหาร ทรัพยากรและการลงทุน โรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยงานทางการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องปฏิบัติตามนโยบาย โดยตรงจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพ มีมาตรฐานเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ สถานศึกษามีความเข้มแข็ง บุคลากรมีสมรรถนะสูง มีความพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงตามแนวทาง ปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นบุคคลที่มีสำคัญมากต่อการบริหารจัดการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มี

ศักยภาพ มีสมรรถภาพในการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ เพื่อจะบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและชุมชน ต้องเปลี่ยนบทบาทให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง สามารถพัฒนา องค์การและบริหารองค์การให้มีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดสามารถบริหาร ทรัพยากร คน เงิน วัสดุ และการบริหารจัดการ (4 M) ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่จะขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้ องค์การประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวซึ่งจะมากน้อยเพียงใดผู้บริหารต้องมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ดังที่ลิน คอร์ทม (2548, หน้า 23) กล่าวว่า การเพิ่มและพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานขององค์การและพนักงาน หัวใจสำคัญขององค์การ คือ ตัวบุคลากรที่มีอิทธิพลสำคัญต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการ เปลี่ยนแปลงในองค์การ ฉะนั้น ผู้บริหารต้องเน้นคน กลยุทธ์ และผลการปฏิบัติงานให้สมดุลกัน ซึ่งถ้าสามารถ บริหารปัจจัยทั้ง 3 ส่วนให้สมดุลกัน ถือว่าเป็นแม่แบบการบริหารที่สร้างศักยภาพและความสามารถในการ เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน สร้างความแข็งแกร่ง เพื่อรองรับเหตุวิกฤติในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้ สอดคล้อง กับที่เกษม วัฒนชัย (2546, หน้า 2) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารมีความสำคัญมาก เพราะเป็นผู้ออกแบบและจัดระบบ การศึกษาทั้งระบบความคิดและระบบบริหาร ซึ่งหมายถึงการนำทรัพยากรเพื่อการศึกษาไปบริหารให้เกิด ผลผลิตทางการศึกษาตามที่ประเทศชาติต้องการ ดังนั้น การใช้ทรัพยากรการบริหารงานจึงเป็นหน้าที่ของ ผู้บริหารโดยตรงที่ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุเป้าหมายขององค์การต้องพัฒนาองค์การให้บรรลุผล สำเร็จเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุด การใช้เทคนิคในการบริหารจึงเป็นเรื่องสำคัญและ จำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกองค์การ ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผู้บริหารต้องรู้ว่าจะใช้วิธีการบริหารอย่างไร มีปัจจัยอะไรบ้างที่จะส่งผลให้องค์การมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ซึ่งจากการศึกษาของภารดี อนันต์นาวิ (2545, หน้า 130) พบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารด้านความสามารถในการบริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะ การบริหาร การวางแผนกลยุทธ์ การสร้างบรรยากาศการบริหารโดยมุ่งเน้น ผลงาน (Performance management) และที่ปรากฏในทุกองค์การ ทุกหน่วยงานจะเห็นว่าผลงานของคนใน องค์การไม่เท่ากัน อาจมีทั้งผลงานที่สูงกว่ามาตรฐาน ปานกลาง หรือ ต่ำกว่ามาตรฐาน ทำให้การบริหาร โรงเรียนแต่ละแห่งมีคุณภาพที่ไม่เท่ากัน มีความเหลื่อมล้ำกัน ทั้งด้านขนาดและคุณภาพ (วิจิตร ศรีสอาด, 2549, หน้า 10) จึงจำเป็นต้องปรับประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา เพราะโรงเรียนบางแห่งมีคุณภาพในการ จัดการศึกษาสูง มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับ แต่โรงเรียนบางแห่ง การบริการจัดการยังไม่ได้คุณภาพมาตรฐาน จำนวนนักเรียนน้อยลงทุกปีจนบางแห่งต้องยุบรวมนักเรียนต้องไปเรียนร่วมกับโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ สถานศึกษาบางแห่ง ได้รับการร้องเรียน จากชุมชนที่ไม่พอใจในการบริหารของผู้บริหารซึ่งถือเป็นปัญหาอุปสรรคอย่างมากในการปฏิรูปการศึกษาทำให้ การปฏิรูปการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นสำคัญ ผู้บริหารเป็นผู้กระตุ้นและ สร้างเสริมทั้งด้านวิชาการด้านขวัญกำลังใจผลักดันให้ครูในโรงเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น ผู้บริหารโรงเรียนยังต้องสามารถสร้างระบบการบริหารที่โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมทั้งส่งเสริมให้นาระบบการประกันคุณภาพไปสู่วัฒนธรรมการทำงานขององค์การ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, หน้า 59 – 62) ส่วนในด้านการจัดการเรียนการสอนนั้น ถึงแม้ว่า

จะมีความพยายามปรับเปลี่ยนวิธีการสอนแบบใหม่และมีการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน แต่ครูก็ยังเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และยังเป็นปัจจัยชี้ขาดว่า การจัดการศึกษาจะมี ประสิทธิภาพหรือไม่ เนื่องจากครู คือ ผู้ปฏิบัติที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2550, หน้า 59 – 62) จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย สรุปได้ว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การพัฒนาครู การระดมทรัพยากรและการลงทุน และการมีส่วนร่วม ของชุมชน โดยมีครูเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากครูเป็นตัวเชื่อมโยงกับทุกปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร โรงเรียน ชุมชน และระหว่างกลุ่มครูด้วยกันเอง ครูจึงเป็นเสมือนกุญแจสำคัญในการจัดการกระบวนการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 13)

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอยู่ในองค์การว่ามี ปัจจัย ใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียน โดยเฉพาะการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรบุคคลในโรงเรียน มัธยมศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดและเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาอันจะ สอดรับกับสภาวะการณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับ องค์การได้ข้อค้นพบว่ามีปัจจัยสำคัญบางประการที่คาดว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์การ และความผูกพันต่อองค์การ ทั้งนี้เป็นเพราะภาวะผู้นำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์การ (Steers, 1977, pp. 7 – 10 ; Lunenburg & Ornstein, 2000, p. 19 ; พิสนุ พงศ์ศรี, 2542; จันทราณี สงวนนาม, 2545, หน้า 121; รุจา รอดเข็ม, 2547; บัณฑิต ผังนิรันดร์, 2550) ดังนั้น ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยที่จะช่วยยกระดับความสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้สูงขึ้น เพราะภาวะผู้นำเป็นเรื่องของการใช้อิทธิพลของบุคคล หรือของตำแหน่งให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตาม เพื่อนำไปสู่ ความสำเร็จขององค์การ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2541, หน้า 10) โดยผู้บริหารโรงเรียนในฐานะที่เป็นผู้แทน นิติบุคคลของโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารและจัดการศึกษาที่จะนำองค์การไปสู่เป้าหมายของ การศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำสูงจะมีความสามารถในการบริหารจัดการวิสัยทัศน์ในการจัด การศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีศักยภาพ สมรรถนะและคุณสมบัติที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม ในการดำเนินการบริหารโรงเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพ ซึ่งในการจัดการศึกษาของไทยนั้น ความสำเร็จหรือความล้มเหลวมักแปรปรวนตามผู้นำเสนอ (รุ่ง แก้วแดง, 2546, หน้า 21) ซึ่งสอดคล้องกับสร้อยตระกูล อรรถมานะ (2550, หน้า 297) ที่เห็นว่า ภาวะผู้นำ เป็นความสามารถในการนำ หรือการใช้ความสามารถในการจูงใจมนัาบุคคล และกลุ่มรวมพลังกันทำงานให้ บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ ภาวะผู้นำยังช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้จาก ภายนอกโรงเรียนนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนได้ (Young & King, 2002)

วัฒนธรรมองค์การเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์การ (Lunenburg & Ornstein, 2000, pp. 15-17; ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์, 2540; พิสนุ พงศ์ศรี, 2542; รุจา รอดเข็ม, 2547; ยุวราณี สุขวิญญู, 2549) ดังนั้น วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพราะว่าวัฒนธรรมองค์การเป็นหัวใจของการทำงานเป็นการรวมค่านิยมหลักอันส่งผล ไปยังโครงสร้างขององค์การและการออกแบบงาน รวมถึงแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในองค์การ วัฒนธรรมองค์การเป็นการแสดงถึงการร่วมรับรู้ และความชัดเจนถึงบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน และการมี

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของสมาชิกในองค์กร (Arroba & Kim, 1992) กลายเป็นสิ่งหล่อหลอมพฤติกรรมของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Owens, 1995, p. 83) จนอาจกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมองค์กรเป็นวิถีชีวิตของคนในองค์กรและสามารถส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรได้ (สงวน ช่างฉัตร, 2541, หน้า 200)

วัฒนธรรมองค์กรจึงมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของทุกองค์การ โดยจะเป็นพื้นฐานในความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร วัฒนธรรมองค์กรเป็นระดับความเชื่อที่มีรากที่ฝังลึกและเปลี่ยนแปลงยาก (มัลลิกา ต้นสอน, 2544, หน้า 157) ซึ่งส่งผลทำให้แต่ละองค์การมีวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกันออกไป วัฒนธรรมองค์กรเป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์กร เป็นวิถีทางที่จะนำความเป็นเลิศมาสู่องค์กร ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ขององค์กรที่สมาชิกรับรู้และยึดถือร่วมกัน เสริมสร้างความผูกพันให้แก่บุคลากร และกระตุ้นให้เกิดการยอมรับผูกพันต่อองค์กร (ชยาธิศ กัญหา, 2550, หน้า 67) นอกจากนี้ ความผูกพันต่อองค์กรยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร (Steers, 1977, pp. 7 – 10 ; รุจารอดเข็ม, 2547; บัณฑิต ผังนิรันดร์, 2550) ดังนั้น ความผูกพันต่อองค์กรของครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพราะว่าความผูกพันต่อองค์กรอาจเป็นพฤติกรรมนอกเหนือจากหน้าที่ที่บุคลากรรับผิดชอบโดยตรง บุคลากรเหล่านั้นก็จะยินดีทำงานให้กับองค์กร ถ้าบุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรสูงและมองเห็นความสำคัญของเป้าหมายขององค์กรแล้วจะส่งผลให้องค์การมีผลการปฏิบัติงานในระดับที่สูง (Kast & Rosenzweig, 1985, pp. 647 – 648) ความผูกพันต่อองค์กรจะส่งผลทางบวกต่อความปรารถนาของบุคลากรที่จะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร บุคลากรตั้งใจและทุ่มเทในการปฏิบัติงานเพื่อองค์กร (Steers, 1991, pp. 465 – 466) ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรเปรียบเสมือนเป็นตัวคอยกระตุ้นให้สมาชิกในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุพิณดา คิวานนท์, 2545, หน้า 32) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความผูกพันต่อองค์กรมากที่สุด เพราะจะทำให้บุคลากรมีความปรารถนาที่จะอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร ทุ่มเทความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่และมีผลงานที่น่าพอใจซึ่งจะเป็นผลดีต่อองค์กรมากที่สุด

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยต่างๆ ได้อธิบายให้ทราบถึงปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรเท่านั้น แต่ยังไม่มีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งยังไม่มีมีการสร้างโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาให้ได้โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยได้สร้างโมเดลแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร และความสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา และเมื่อโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นนี้ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องแล้วจะได้นำโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประสบผลสำเร็จในการบริหารได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อสร้างโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพรรณนาเชิงสัมพันธ์ (Correlational descriptive research) เพื่อสร้างและทดสอบโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยตัวแปรการวิจัย 4 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์การ ความผูกพันต่อองค์การ และผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตัวแปรแต่ละตัวจะมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการสร้างโมเดลลิสเรล ประกอบด้วยโมเดลสำหรับโครงสร้าง (Structural Equation model) ที่จะนำไปสู่การพัฒนาโมเดลสมมติฐานการวิจัย โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 ประกอบด้วยครูผู้สอนจำนวน 94,750 คน และมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 480 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ใช้สำหรับสอบถามครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านภาวะผู้นำ ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านวัฒนธรรมองค์การ ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านความผูกพันต่อองค์การ และตอนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านผลสำเร็จในการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและมีความเชื่อมั่น ให้ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถาม จำนวน 480 คน

3. วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการนำเครื่องวัดมาตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบเชิงโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ส่วนการตรวจสอบหาความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งโมเดลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ประกอบด้วยภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และผู้นำเชิงจริยธรรม

1.2 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การ ประกอบด้วยวัฒนธรรมลักษณะสร้างสรรค์ วัฒนธรรมลักษณะตั้งรับ – ก้าวร้าว และวัฒนธรรมลักษณะตั้งรับ – เฉื่อยชา

1.3 ปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์การ ประกอบด้วยการยอมรับเป้าหมายขององค์การ ความพยายามทุ่มเทให้กับงาน และความต้องการเป็นสมาชิกขององค์การ

2. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ และปัจจัยความผูกพันต่อองค์การ โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาผ่านวัฒนธรรมองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผ่านความผูกพันต่อองค์การโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและวัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาผ่านความผูกพันต่อองค์การโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

	Leader	Culture	Commit	Schsuc
ภาวะผู้นำ (Leader)	1.00			
วัฒนธรรมองค์การ (Culture)	0.74**	1.00		
ความผูกพันต่อองค์การ (Commit)	0.80**	0.79**	1.00	
ผลสำเร็จในการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา (Schsuc)	0.70**	0.77**	0.75**	1.00

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยได้รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วยตัวแปรปัจจัยสาเหตุ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์การและความผูกพันต่อองค์การ พบว่า ตัวแปรทุกตัวในรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ร้อยละ 78 ซึ่งส่วนใหญ่มีความสอดคล้องตามสมมติฐานการวิจัยเกือบทุกข้อ แต่มีความแตกต่างกันระหว่างขนาดอิทธิพลที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถอภิปรายในรายละเอียดได้ดังนี้

1. ปัจจัยภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำมีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.70 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีภาวะผู้นำ 3 ลักษณะคือ 1) ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงให้เห็นในการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความ

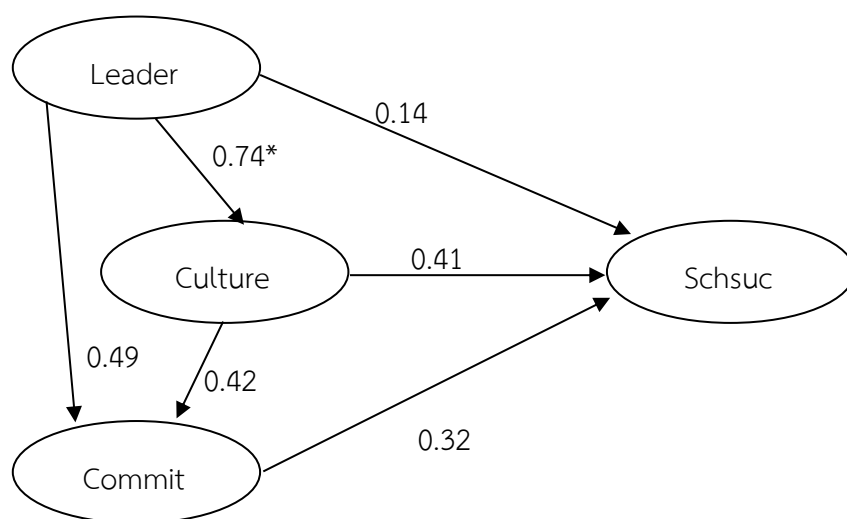
พยายามของครูให้สูงขึ้นจากความพยายามที่คาดหวังเป็นผลให้การปฏิบัติงานเกินความคาดหวัง โดยผู้บริหารโรงเรียนแสดงบทบาททำให้ครูมีความรู้สึกไว้วางใจ ยินดี จงรักภักดี และนับถือ ทำให้ครูกลายเป็นผู้ที่มีศักยภาพ เป็นนักพัฒนา เป็นผู้เสริมแรงได้ด้วยตนเอง และควบคุมตนเองได้ 2) ด้านภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงให้เห็นในการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกระบวนการทำให้ครูมีความพยายามที่คาดหวังและปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง โดยผู้บริหารโรงเรียนใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเสริมแรงอย่างเหมาะสม และ 3) ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนแสดงให้เห็นในการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่แสดงออกถึงค่านิยมของตนเองและมีความกล้าหาญที่จะยึดค่านิยมหลักเหล่านั้นในการให้บริการที่ติดต่อส่วนรวม เพื่อให้เกิดการยอมรับและศรัทธาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีภาวะผู้นำ 3 ลักษณะ คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก และด้านภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Williams (2003, p. 43) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทางบวกและทำให้โรงเรียนไปสู่เป้าหมายสูงสุดของความสำเร็จมากขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญสูงสุดที่จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ เพราะผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้มีอิทธิพลมากกว่าปกติ ในการแนะนำเกี่ยวกับคุณภาพการสอนและมาตรฐานต่างๆ ของโรงเรียน

2. ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ วัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.41 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัฒนธรรมองค์การ 3 ลักษณะคือ 1) วัฒนธรรมลักษณะสร้างสรรค์ ซึ่งหมายถึง วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมีลักษณะมุ่งเน้นความพึงพอใจของครูในโรงเรียน ทำให้ครูมีพฤติกรรมที่ขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นมีความสุขกับการปฏิบัติงาน รู้สึกว่างานในองค์การมีความท้าทายอยู่ตลอดเวลา มีความพร้อมในการปฏิบัติงานสูง 2) วัฒนธรรมลักษณะตั้งรับ – เฉื่อยชา ซึ่งหมายถึงวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมีลักษณะมุ่งเน้นความต้องการ ความมั่นคงของครูในโรงเรียน ทำให้ครูมีพฤติกรรมการแสดงออกมีลักษณะคล้อยตาม พึ่งพาผู้บริหารและยึดกฎระเบียบเป็นหลักในการปฏิบัติงานและพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำที่ต้องรับผิดชอบ แต่จะยอมรับการมอบหมายจากผู้บริหาร 3) วัฒนธรรมลักษณะตั้งรับ – ก้าวร้าว ซึ่งหมายถึง วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมีลักษณะมุ่งเน้นความต้องการของครูในโรงเรียน ทำให้ครูมีพฤติกรรมแสดงออกมีลักษณะชอบเผชิญหน้า ชอบการมีอำนาจ การแข่งขันที่ต้องมีแพ้ – ชนะ และหลีกเลี่ยงความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัศึกษามี 3 ลักษณะคือ วัฒนธรรมลักษณะสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ วัฒนธรรมลักษณะตั้งรับ – เฉื่อยชา อยู่ในระดับมาก และวัฒนธรรมลักษณะตั้งรับ – ก้าวร้าว อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับที่ Arroba and Kim (1992) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมองค์การเป็นหัวใจของการทำงาน เป็นการรวมค่านิยมหลักอันจะส่งผลไปยังโครงสร้างขององค์การและการออกแบบงานรวมถึงแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติของสมาชิกในองค์การ วัฒนธรรมองค์การเป็นการแสดงถึงการร่วมรับรู้และความชัดเจนถึงบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของสมาชิกในองค์การ

3. ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร ความผูกพันต่อองค์กรมีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.32 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความผูกพันต่อองค์กร 3 ลักษณะคือ 1) การยอมรับเป้าหมายขององค์กร ซึ่งหมายถึง การที่ครูมีเจตคติที่สอดคล้องกับเป้าหมายและค่านิยมของโรงเรียน 2) ความพยายามทุ่มเทให้กับงาน ซึ่งหมายถึง การที่ครูมีความตั้งใจที่จะใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในการปฏิบัติงานให้โรงเรียน และ 3) ความต้องการเป็นสมาชิกขององค์กร ซึ่งหมายถึง การที่ครูมีความต้องการที่จะทำงานให้โรงเรียนต่อไป ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนมัศึกษามี 3 ลักษณะ คือ ด้านความพยายามทุ่มเทให้กับงานอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความต้องการเป็นสมาชิกขององค์กรอยู่ในระดับมาก และด้านการยอมรับในเป้าหมายขององค์กรอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับภรณ์ มหามนต์ (2529, หน้า 97) ที่กล่าวว่า ถ้าผู้ปฏิบัติงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะเป็นผู้ที่อุทิศแรงกายแรงใจเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดและดีกว่าผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรน้อยหรือไม่มีเลย และความผูกพันต่อองค์กรจะนำไปสู่ผลที่สัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพต่อองค์กร

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยภาวะผู้นำ (Leader) วัฒนธรรมองค์กร (Culture) ความผูกพันต่อองค์กร (Commit) และผลสำเร็จในการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา (Schsuc) สรุปองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แบบจำลองเชิงทฤษฎีปัจจัยเชิงสาเหตุทางการบริหารที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ และปัจจัยความผูกพันต่อองค์การ โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาผ่านวัฒนธรรมองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผ่านความผูกพันต่อองค์การโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและวัฒนธรรมองค์การที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษาผ่านความผูกพันต่อองค์การโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลงานวิจัยครั้งนี้พบว่า ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์การ และความผูกพันต่อองค์การมีอิทธิพลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผลสำเร็จในการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจึงควรกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาผลสำเร็จในการบริหารของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยกำหนดหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาให้เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำสูงขึ้น โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนสร้างวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนให้เข้มแข็งและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความผูกพันต่อองค์การสูงขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถนำรูปแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบริหารงานของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรได้มีการศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านการจัดหาและใช้ทรัพยากร ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้ปัจจัยเชิงสาเหตุที่กว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุแบบพหุระดับ (Multi – Level Causal Model) จากปัจจัยเชิงสาเหตุทั้ง 3 ปัจจัย และผลสำเร็จของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้หน่วยการวิเคราะห์ต่างระดับกัน

เอกสารอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2546). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บุ๊คพอยท์.
- ชยาธิศ กัญหา. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นลิน ศรพรหม. (2548). รับมือกับการเปลี่ยนแปลงในองค์กร. เพิ่มผลผลิต. 10(55). 23 – 25.
- บัณฑิต ผังนรินทร์. (2550). อิทธิพลของลักษณะองค์การ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมการทำงานภายในองค์กร แรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กรที่มีต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสนุ พงศรี. (2542). การพัฒนารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์กรภาครัฐเกี่ยวกับการศึกษาอาชีว นอกระบบโรงเรียน. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภรณ์ มหานนท์. (2529). การประเมินประสิทธิภาพองค์กร. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2545). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี
- มัลลิกา ตันสอน. (2544). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร: เอ็กเปอร์เน็ท.
- ยุวราณี สุขวิญญาม์. (2549). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผลองค์กรของวิทยาลัยพยาบาลสังกัด กระทรวงสาธารณสุข. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). โรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- รุจา รอดเข็ม. (2547). การพัฒนารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์กรของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประยุกต์ตามแนวทางการประเมินองค์กรแบบสมดุล. ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2549). การบริหารการเปลี่ยนแปลงและองค์กรแห่งการเรียนรู้. เอกสารอัดสำเนา.
- สงวน ช่างฉัตร. (2541). พฤติกรรมองค์การ. พิษณุโลก: สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2550). พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รายงานการสังเคราะห์สภาวะการณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). รายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: เพลิเนสตูดีโอ.
- สุพินดา คิวานนท์. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงาน ความผูกพันต่อองค์กรและผล การปฏิบัติงานของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2541). **ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Arroba, T. and James Kim. (1992). **Pressure at Work: A Survivals Guide for Manager**. 2th ed London: McGraw-Hill Book Company.
- Kast, Fremont E., and Rosenzweig. (1985). **Organization and Management: A System and Contingency Approach**. 4th ed. New York: McGraw-Hill Book.
- Lunenburg, Fred C. and Allan C. Ornstein. (2000). **Educational Administration: Concepts and Practices**. Belmont, California: Wadsworth Publishing Company.
- Owens, Robert G. (1995). **Organizational Behavior in Deucalion**. 5th ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Steers, R. M. (1977). **Organizational effectiveness and work behavior**. New York: McMillan.
- Steers, R. M. (1991). **Motivation and work behavior**. 6rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Williams, Mark W. (2003). The Relationship Between Principal Response to Adversity and Student Achievement. **Dissertation Abstracts International-A**. 64(12). 4309.
- Youngs, P., and King, M.B. (2002). Principal leadership for professional development to build School capacity. **Educational Administration Quarterly**. 38(5). 643-670.